

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně:

- a) W. R., narozená X, státní příslušnost X (dále jen X),
- b) K. R., narozená X, státní příslušnost X,
obě tohoto času v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová,
Jezová 1501, 294 21 Bělá pod Bezdězem (dále jen **ZZC**),

proti

žalovanému:

**Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, se sídlem Nádražní 2,
306 28 Plzeň,**

v řízení o žalobě ze dne 25.10.2022 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.10.2022 č.j. KRPP-152964-3/ČJ-2022-030022,

takto:

- I. Ve věci žalobkyně a) se žaloba odmítá.**
- II. Ve věci žalobkyně b) se žaloba zamítá.**
- III. Žalobkyně a) ani žalovaný nemají právo na náhradu nákladů řízení.**
- IV. Žalobkyně b) ani žalovaný nemají právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

- 1. Žalobou ze dne 25.10.2022 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí doručenou zdejšímu soudu prostřednictvím žalovaného dne 22.11.2022 se žalobkyně a) a b) domáhaly přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 19.10.2022 č.j. KRPP-152964-3/ČJ-2022-030022, jímž bylo rozhodnuto tak, že se žalobkyně b) podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona**

č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**) zajišťuje za účelem vyhoštění a doba zajištění cizince se podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovuje na 90 (devadesát) dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. 19.10.2022 v 10:45 hodin.

2. V **žalobě** žalobkyně nejprve uvedly, že jsou sestry. Žalobkyně a) trpí od svých 8 let rakovinou, léčila se kvůli tomu asi 12 let a nepomohly ani 4 operace v Tunisku, lékař jí poradil vycestovat do Itálie za lepší zdravotní péči, ovšem vízum nedostala, proto se rozhodly obě žalobkyně cestovat do Evropy bez potřebných vstupních oprávnění.

Dle žalobkyň došlo k porušení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen **Listina**) a čl. 5 odst. 1 písm. f a čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť žalovaný nijak nerefletoval zranitelnost žalobkyně a) v kontextu zajištění a nepodnikl žádné kroky k tomu, aby určil, zda žalobkyně je či není zranitelnou osobou a zda má v zajištění přístup k dostatečné zdravotní péči; k porušení § 2 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen **správní řád**), neboť žalovaný nepostupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, § 3 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu (§ 2 odst. 4 správního řádu), § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného stavu věci, § 50 odst. 4 správního řádu, neboť žalovaný nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, zejména, že žalobkyně je obětí domácího násilí, což ji činí zvláště zranitelnou v kontextu zajištění, § 52 správního řádu, neboť žalovaný neprovedl důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci, § 68 odst. 3 správního řádu neboť je odůvodnění napadeného rozhodnutí, nedostatečné, co se týká uvedení úvah, kterými se žalovaný řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a výkladu ustanovení zákona o pobytu cizinců, § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť se žalovaný v napadeném rozhodnutí nedostatečně zabýval otázkou přiměřenosti zajištění jako vhodného užitého prostředku i jeho délky, § 179 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně v průběhu podání vysvětlení jasně uvedly překážky, které jí brání v návratu do země původu, čl. 3 odst. 9 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 (dále jen **Návratová směrnice**), neboť žalovaný nijak nerefletoval zranitelnost žalobkyně a).

Následně žalobkyně namítaly, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednil zranitelnost žalobkyně a) jako osoby s vážným zdravotním omezením a nerefletoval její zvláštní zranitelnost vzhledem k jejímu zmíněnému onemocnění, a to i přestože žalobkyně a) ve správním řízení upozornila na to, že se léčí s rakovinou. Zranitelnost žalobkyně a) nebyla v rozhodnutí reflektována, a to ani ve vztahu k přiměřenosti užití prostředku zajištění jako celku, k jeho alternativám či ve vztahu k délce zajištění. Zejména pak tato skutečnost nebyla zohledněna ve vztahu k podmínkám zajištění v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová. Dále měl žalovaný k dispozici konkrétní alternativu, jejíž uložení mohl zvážit, měl proto přistoupit k uplatnění opatření spočívajícího v umístění žalobkyně a) do jednoho z bytových středisek Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, kde by žalobkyně a) byla k dispozici žalovanému správnímu orgánu, případně umožnit žalobkyni a) využít zázemí u její známé tuniské rodiny v Praze. Také žalobkyně uvedly, že se ocitly v situaci krajní nouze, žalobkyně a) zamířila do Evropy doslova s cílem zachránit svůj život poté, co se několik let neúspěšně pokoušela o léčbu v zemi původu a také poté, co se neúspěšně pokoušela získat legální cestou vízum. Žalobkyně a) a b) jsou si přitom velmi blízké, jsou to sestry a je to právě na základě jejich silného sourozeneckého vztahu,

že se žalobkyně b) rozhodla svou sestru na cestě do Evropy doprovázet. Žalobkyně konstatovaly, že v jejich situaci by obdobně nebo totožně jednal nejspíše každý. Dále žalovaný nezohlednil překážky vycestování, které žalobkyně a) v průběhu správního řízení zmiňovala, a to zejména s ohledem na možnost žalobkyně a) absolvovat v zemi původu úspěšnou léčbu. Těmito skutečnostmi se žalovaný stran realizovatelnosti vyhoštění nezabýval. Dále žalobkyně namítly délku zajištění, která je podle nich nepřiměřená a zbavuje je přístupu k účinnému soudnímu přezkumu v rozumných časových intervalech. Na závěr žalobkyně navrhly, aby napadené rozhodnutí soud zrušil.

3. **Napadeným rozhodnutím ze dne 19.10.2022 č.j. KRPP-152964-3/ČJ-2022-030022**, žalovaný rozhodl tak, že se žalobkyně b) podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajišťuje za účelem vyhoštění a doba zajištění cizince se podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovuje na 90 (devadesát) dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. 19.10.2022 v 10:45 hodin. V odůvodnění tohoto rozhodnutí bylo mimo jiné uvedeno, že žalobkyně b) byla ve Spolkové republice Německo (dále jen **Německo**) dne 18.10.2022 v 20:10 hod. kontrolována krátce po vstupu z České republiky (dále jen **ČR**) v autobuse Flixbus jedoucím na trase z Prahy do Francie na dálnici A6 na parkovišti Ulrichsberg hlídkou Policie Německa. Při kontrole nepředložila žádný doklad totožnosti, který by jí opravňoval ke vstupu do Německa. Pouze předložila identifikační kartu Tuniska č. X, která jí ovšem neopravňovala ke vstupu a pobytu na území Německa. Na základě této skutečnosti byla žalobkyně b) předána zpět do ČR na základě readmisní dohody mezi Vládou ČR a Vládou Německa dne 19.10.2022 v 10:45 hod. na předávacím místě Waidhaus. Následně byla žalobkyně b) dne 19.10.2022 v 10:45 hod. zajištěna dle § 27 odst. 1 písm. d) a odst. 2 z. č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, a eskortována ke správnímu orgánu k provedení služebních úkonů. Byla provedena lustrace v dostupných informačních systémech a bylo zjištěno, že cizinka nemá v ČR povolen žádný druh pobytu. Žalobkyně b) tak dne 18.10.2022 pobývala na území ČR neoprávněně. Dále bylo žalobkyni b) provedeno daktyloskopování a otisky porovnány v systému Eurodac, kde nebyla nalezena shoda. Poté bylo s žalobkyní b) dne 19.10.2022 zahájeno správní řízení o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie (dále jen **EU**) podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a dle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců.

V protokolu o výslechu účastníka správního řízení sepsaného pod č.j. KRPP-152925-9/ČJ-2022-030022 dne 19.10.2022 (dále jen **protokol**) žalobkyně b) potvrdila výše uvedené skutečnosti a dále i uvedla, že z Tuniska vycestovala dne 6.9.2022 letecky do Turecka. Měla platný cestovní pas Tuniska a turistické vízum, které si vyřizovala ještě v Tunisku, protože se chtěla dostat do Turecka a potom dále až do Rumunska a Srbska. V Turecku zůstala několik dní jako turista. Měla turistické vízum platné 3 měsíce. Potom vyrazila letecky z Istanbulu v Turecku do Bělehradu v Srbsku dne 16.9.2022. Měla platný cestovní pas Tuniska a turistické vízum, s těmito doklady cestovala. V Bělehradu zůstala několik dní a potom jela vlakem z Bělehradu do maďarské Budapešti. Jízdenku si koupila sama. Když jela vlakem ze Srbska do Maďarska, nikdo ji na státní hranici nekontroloval. Nebyli tam žádní policisté, žádná hraniční kontrola. Jela vlakem přes noc. Trvalo to asi dvanáct hodin. Když přijela do Budapešti, stále měla platný cestovní pas Tuniska u sebe. Nastoupila do dalšího vlaku a pokračovala dál z Budapešti do Prahy. Jízdenku si zase koupila sama. Ve vlaku však podle svých slov zapomněla cestovní pas Tuniska, zjistila to až v Praze, kam přijela dne 14.10.2022 vlakem. Ztrátu dokladu neřešila, nikde to nehlásila, protože věděla, že je v ČR neoprávněně, nechtěla mít tedy žádné další problémy. V Praze zůstala několik dní u tuniské rodiny a řekla jejím členům, že potřebuje jet dál do Francie, kde má několik

příbuzných, ale hlavně tam má vlastní tetu, ta tam žije už asi devět let, má tam legální pobyt. Taky má ve Francii strýce. Do Francie jela hlavně kvůli sestře, která je s ní na policii a která je nemocná. Jmenuje se W. R., nar. X, st. přísl. X. Chtěli, aby se ve Francii léčila, sestra má rakovinu prsu. Ta tuniská rodina z Prahy jí pomohla najít autobusové nádraží v Praze a tam si koupila jízdenku na autobus z Prahy do Francie dne 18.10.2022 v 17:45 hod. Ale, když přijeli do Německa, tak je kontrolovala německá policie, zadrželi je a vrátili zpět do ČR. Cestu z Tuniska až do ČR si zajišťovaly samy, vše si se sestrou organizovaly samy. Peníze na cestu jim dali rodiče, kteří souhlasili s tím, aby se se sestrou vydaly na cestu do Francie k příbuzným, aby se tam léčila; v Tunisku je sice dostupná zdravotní péče, ale neměly jistotu, že sestru vyléčí. Proto jely raději do Francie, tam je dle jejich informací lepší zdravotní péče, na vyšší úrovni než v Tunisku. Nemá povolen pobyt v žádném státě EU, neučinila žádné kroky k legalizaci svého pobytu na území ČR a byla si vědom svého neoprávněného pobytu na území ČR. V Praze na zastupitelském úřadě Tuniska si nevyřídila nový cestovní pas Tuniska, když svůj platný zapomněla ve vlaku, protože měla strach; ví, že je tu neoprávněně. Prostě to neudělala. Nemá sjednané žádné zdravotní pojištění. Na území ČR nemá žádnou stálou adresu pobytu, bydlely se sestrou v Praze u nějaké tuniské rodiny, ale už tam být nemohou. Nemá v ČR žádné příbuzné, nikoho z rodiny, případně osobu, vůči níž má vyživovací povinnost nebo ji má v péči a nelze tuto povinnost nebo péči o ni zajistit jiným způsobem a nemá v ČR nebo EU osobu, kvůli které by ukončení jeho pobytu na území bylo z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života nepřiměřené. Z Tuniska odcestovala dne 6.9.2022 z důvodu sestřiny nemoci, jely za příbuznými do Francie, tam je lepší zdravotní péče. Sestra tam má větší naději, že se z rakoviny prsu vyléčí. V Tunisku má rodiče a 4 bratry, je svobodná a bezdětná. Do Tuniska dobrovolně vycestovat nechce. Chtějí se sestrou pokračovat na jejich cestě do Francie. Sestra se tam musí léčit, je nemocná. Na další cestu peníze má. U sebe má se sestrou dohromady 200 Euro. V případě návratu jí nic tak vážného v Tunisku nehrozí. Jen chtějí se sestrou jet do Francie k příbuzným, aby tam sestra mohla podstoupit léčbu rakoviny prsu. Finanční prostředky na vycestování mají dohromady asi 200,- Euro. Žijí z peněz, které dostaly od rodičů. Mají posledních 200 Euro, víc už nemají. V ČR je poprvé. Je zdráva a žádné léky neužívá. V protokolu uvedla, že nechce vycestovat do Tuniska a chce se sestrou pokračovat do Francie.

Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně b) svým jednáním naplnila všechny znaky skutkové podstaty a je dostatečně odůvodněno vydání rozhodnutí o zajištění dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť dle § 124 odst. 1 písm. b) je nebezpečí, že by účastník řízení mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Případné ztěžování výkonu správního vyhoštění odůvodnil žalovaný tím, že žalobkyně b) v protokolu uvedla, že má společně se sestrou dohromady asi 200,- Euro k vycestování z území ČR a k obživě, protože nemá povolen pobyt a není schopna si zajistit finance na vycestování, na území ČR nemá žádnou stálou ani doručovací adresu, vycestovat zpět do Tuniska dobrovolně nechce a chce pokračovat dále do Francie a při pobytové kontrole dne 19.10.2022 prokázala pouze identifikační kartou Tuniska č. X s datem narození X. Dle § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců policie zvláštní opatření neuloží u cizince, u nějž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu. Žalobkyně b) v protokolu uvedla, že chce vycestovat do Francie a není

oprávněna ke vstupu do Francie (do jiného smluvního státu), žalovanému tedy nezbylo než konstatovat, že zvláštní opatření dle § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců nelze uložit.

V souladu s ust. § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění cizince. Žalovaný stanovil dobu zajištění na 90 (devadesát) dnů, přičemž se zabýval zákonným požadavkem stanovit dobu zajištění tak, aby bylo vycestování uskutečnitelné v době trvání zajištění. Doba zajištění byla stanovena s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění žalobkyně b). Žalobkyně b) pobývá na území ČR bez cestovního dokladu a pouze s identifikační kartou Tuniska. Z tohoto důvodu musí žalovaný nejprve požádat Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen **ŘSCP**) o ověření totožnosti a vydání cestovního dokladu k vycestování z území ČR. ŘSCP cestou Zastupitelského úřadu ověří totožnost žalobkyně b). Po ověření její totožnosti a souhlasu zastupitelského úřadu s výkonem správního vyhoštění účastnice řízení realizuje ŘSCP výkon správního vyhoštění v souladu s § 128 zákona o pobytu cizinců. Do ověření totožnosti zastupitelským úřadem nelze správní vyhoštění žalobkyně b) realizovat. Žalovaný konstatoval, že stanovená lhůta je přiměřená k výše uvedené složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění žalobkyně b) a při spolupráci všech zúčastněných subjektů může být v této lhůtě vyhoštění realizováno. Pokud by žalobkyně b) disponovala cestovním dokladem, byla by doba zajištění kratší.

Dále žalovaný uvedl, že základní překážkou realizace vyhoštění je v současnosti zejména to, že žalobkyně b) nedisponuje cestovním dokladem. Tato překážka není neřešitelná, neboť žalovaný cestou ŘSCP požádá o vydání náhradní cestovního dokladu. Žalovaný posuzoval jako možnou překážku vyhoštění aktuální světovou pandemickou situaci a konstatoval, že i do Tuniska existují reálné způsoby dopravy, navíc nelze vyloučit, že by žalobkyni b) mohla přijmout i jiná země. Dále žalovaný nemohl pominout, že žalobkyně b) nakonec nemusí být občanem Tuniska, jak tvrdí, i když se prokazuje identifikační kartou Tuniska č. X s datem narození X, ale jiné země, kam je realizace vyhoštění třeba i jednodušší, než do Tuniska (přičemž i do Tuniska je vyhoštění reálné). K těmto úvahám byl žalovaný veden tím, že žalobkyně b) nedisponuje cestovním dokladem. Pokud by žalobkyně b) vlastnila doklad totožnosti, pak by žalovaný neměl pochybnosti o její identitě. Z těchto důvodů žalovaný dospěl k závěru, že existuje reálný předpoklad pro vyhoštění, přičemž bude v době trvání zajištění žalobkyně b) řízení průběžně zkoumat, zda trvají důvody zajištění, zda nenastaly důvody pro využití mírnějšího opatření (§ 123b zákona o pobytu cizinců) a zda nenastaly skutečnosti negativně ovlivňující realizovatelnost správního vyhoštění. Nastanou-li skutečnosti uvedené v § 127 zákona o pobytu cizinců, bude zajištění žalobkyně b) bezodkladně ukončeno.

Na závěr žalovaný uvedl, že vydání rozhodnutí o zajištění je zcela přiměřené důvodům zajištění tak, jak jsou uvedeny výše. Žalovaný vyhodnotil všechny výše popsané skutečnosti z pohledu, že zajištění žalobkyně b) je nejzávažnějším možným opatřením a závažným zásahem do jejích oprávněných zájmů a osobních svobod a porovnal protichůdné zájmy účastnice řízení (osobní svoboda) a ČR a EU (aby na území pobývaly jen osoby, které mají oprávnění k pobytu a cizinci bez pobytového oprávnění, aby vycestovali z území). Konstatoval k tomu, že zejména s ohledem na skutečnost, že žalobkyně tím, že pobývá na území ČR bez platného cestovního dokladu a bez platného oprávnění k pobytu, si omezení své osobní svobody spolu způsobila. V protokolu mimo jiné uvedla, že nemá dostatek finančních prostředků k vycestování a není schopna si je

legálním způsobem zajistit a také, že nechce z území ČR odcestovat zpět do Tuniska a chce pokračovat dále do Francie.

4. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 22.11.2022** nejprve uvedl, že dne 27. října 2022 odeslal žádost o provedení úkonů na ověření totožnosti žalobkyně b) na Ředitelství služby cizinecké policie, Odbor správních činností, Oddělení zjišťování totožnosti, ENO. ŘSCP cestou Zastupitelského úřadu Tuniska ověří totožnost žalobkyně b) a následně jí bude vydán náhradní cestovní doklad. Žalovanému do dnešního dne nebylo doručeno žádné sdělení od ŘSCP týkající se ověření totožnosti žalobkyně b). K tomuto žalovaný uvedl, že důvody zajištění, pro které byla žalobkyně b) zajištěna, nadále trvají, neboť do současné doby nebyla její totožnost ověřena a z tohoto důvodu jí nemůže být vystaven cestovní doklad a není možné provést realizaci správního vyhoštění z území ČR.

K námitce žalobkyň, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednil zranitelnost žalobkyně jako osoby s vážným zdravotním omezením, žalovaný uvedl, že vzhledem k tomu, že je žalobkyně b) dospělá osoba a sama není osoba s vážným zdravotním omezením nebo vážným onemocněním, žalovaný k této osobě nepřistupoval jako ke zranitelné osobě. V zákoně č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o azylu**,) je vymezen pojem zranitelná osoba dle § 2 odst. 1 písm. i), kdy i za zranitelnou osobu je považována „nezletilá osoba bez doprovodu, rodič nebo rodina s nezletilým dítětem nebo rodič nebo rodina se zletilým dítětem se zdravotním postižením, osoba starší 65 let, osoba se zdravotním postižením nebo s vážným onemocněním, těhotná žena, oběť obchodování s lidmi nebo osoba, která byla mučena, znásilněna nebo podrobena jiným vážným formám psychického, fyzického nebo sexuálního násilí. Žalovaný v tomto případě neshledal žalobkyni b) dle výše uvedeného za osobu, ke které by se mělo přistupovat jaké zranitelné osobě a dále podotkl, že žalobkyně b) byla umístěna do ZZC společně se svojí sestrou W. R., nar. X (žalobkyně a)), kterou možná lze považovat za zranitelnou osobu, avšak v době vydání rozhodnutí o zajištění žalobkyně, žalovaný nedisponoval žádnými konkrétními informacemi ohledně zdravotního stavu sestry žalobkyně b).

K nedostatečnému zohlednění zvláštních opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců žalovaný uvedl, že k tomuto opatření nepřistoupil, neboť žalobkyně b) nesplňovala podmínky dle § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně b) nedisponuje cestovním dokladem, nemá dostatečné finanční prostředky ani adresu pobytu na území ČR, kde by se mohla zdržovat. Za zásadní překážku k přistoupení k uložení zvláštního opatření jako alternativy zajištění žalovaný vyhodnotil neochotu žalobkyně b) opustit území, když uvedla, že dobrovolně do Tuniska vycestovat nechce, tudíž je zřejmé, že by po vydání rozhodnutí o správním vyhoštění pokračovala neoprávněně do své cílové země Francie.

Dle žalobkyň žalovaný nijak nezohlednil možné překážky vycestování. K tomu žalovaný uvedl, že postupoval v souladu s právem. Žalobkyně b) ve výsledku sama uvedla, že v případě návratu do domovské země jí nic vážného nehrozí. Dále však uvedla, že se tam vrátit nechce a chce pokračovat se svojí sestrou do Francie. Následně žalovaný zopakoval dosavadní a následný postup ověření totožnosti žalobkyně b) a vydání jejího náhradního cestovního dokladu. Je zde však reálný předpoklad ověření totožnosti žalobkyně b) a následná realizace správního vyhoštění.

K otázce přiměřenosti délky zajištění žalovaný uvedl, že nemůže žádným způsobem urychlit dílčí kroky, které jsou důležité realizaci správního vyhoštění žalobkyně b). Pokud jde o údajnou absenci dílčích kroků, pak žalovaný neví, jaké dílčí kroky má žalobkyně b) na mysli, když o zjištění totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu žalobkyně b) požádal žalovaný dne 27.10.2022 ŘSCP, tedy obratem po jejím zajištění. ŘSCP stále

komunikuje s Velvyslanectvím Tuniska ve věci ověření totožnosti žalobkyně a následné vydání náhradního cestovního dokladu. Tuto situaci nemůže žalovaný nijak ovlivnit ani urychlit a žádné dílčí kroky nepřicházejí do vyřízení ze strany Velvyslanectví Tuniska v úvahu, které s ŘSCP komunikuje, totožnost zatím neověřilo. Na závěr žalovaný navrhl, aby soud žalobě nevyhověl a žádnému z účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení.

5. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 19.10.2022 i ve vyjádření žalovaného ze dne 22.11.2022 odpovídají obsahu spisu. Napadené rozhodnutí ze dne 19.10.2022 bylo žalobkyni b) předáno do vlastních rukou dne 19.10.2022, jelikož žalobkyně a) v této věci nebyla účastníkem řízení před správním orgánem, proto jí napadené rozhodnutí nebylo doručeno.
6. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb.**, soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle **§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech zajištění cizince rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
7. Podanou žalobou se žalobkyně a) a b) domáhaly z důvodů v ní uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19.10.2022, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení nežádali ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 172 odst. 5 věta druhá zákona o pobytu cizinců).
8. Podle **§ 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců**: „*Policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*“
9. Dle **§ 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců**: „*Policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*“
10. Podle **§ 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců**: „*Doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*“

11. Nejprve soud uvádí, že převážná většina žalobních bodů se týká především žalobkyně a), která není oprávněnou osobou k podání předmětné žaloby v této věci. Napadené rozhodnutí v této věci se týká toliko rozhodnutí o zajištění žalobkyně b), což je zřejmé především z petitu žaloby. Soudu tedy nenáleží zabývat se žalobními body týkajícími se zajištění žalobkyně a), protože rozhodnutí o zajištění žalobkyně a) není obsaženo v napadeném rozhodnutí, tudíž není ani předmětem tohoto řízení.
12. Důvodné podezření, že by cizinec mohl mařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, existuje mimo jiné tehdy, pokud cizinec vyjádřil záměr pokračovat v cestě přes území jiných členských států EU, aniž by byl držitelem oprávnění k pobytu v rámci EU (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 8.4.2016 č.j. 8 Azs 171/2015-52).
13. V tomto případě zde logicky vyplývá, že by obě žalobkyně a) i b) mohly mařit nebo ztěžovat řízení a následnou realizaci správního vyhoštění. Žalobkyně byly na území totiž zadrženy poté, co nelegálně procestovaly polovinu Evropy, včetně řady členských států EU. I v rámci výslechu ze dne 19.10.2022 trvala žalobkyně b) na Francii jako konstantním cíli své cesty a návrat do domovského Tuniska nemá v úmyslu kvůli léčbě sestry Wejden. Nelze ani přehlédnout, že žalobkyně b) vyjádřila nesouhlas s tím, aby byl vyrozuměn zastupitelský úřad Tuniska, tj. domovského státu. Přitom nedisponuje cestovním dokladem, který údajně ztratila a ani si ho u příslušného zastupitelského úřadu neopatřila sama během svého (nelegálního) pobytu v ČR, v Praze (kde se zastupitelský úřad Tuniska nalézal) v době ubytování u známé tuniské rodiny. V žalobě pak také uvedla, že má strýce v Itálii, a že hodlá směřovat nadále tam kvůli léčbě sestry. Žalobkyně b) tedy již před a i po zadržení postupovala tak, aby ztížila odhalení své identity a vrácení do země původu.
14. Ohledně žalobkyně b) nelze přehlédnout ani to, že přirozenou reakcí člověka prchajícího před specifickým druhem nebezpečí je úsilí takto ohroženého jedince domoci se jistého útočiště, jakmile se ocitne mimo dosah této k úniku stimulující hrozby. Členské státy ve shodě uznávají a dodržují Listinu základních práv EU. Hledá-li tedy občan třetího státu ochranu před útlakem, má tak učinit bezprostředně po vstupu na území prvního členského státu EU, a to žádostí o mezinárodní ochranu adresovanou jeho správnímu orgánu. Jinak zavdává příčinu k seriózním úvahám stran jiných motivů k opuštění vlasti. Jak žalobkyně b) vypověděla, vycestovala ze severní Afriky. Poté, dříve než vstoupila na území ČR, navštívila řadu států – několik z nich je též členskými státy EU, jelikož ČR s nečlenskou zemí EU ani nesousedí, ale v žádném z nich se o legalizaci svého pobytu nepokusila. Českým správním orgánům za cíl své cesty označila Francii, resp. Itálii. I v zaprotokolované výpovědi ze dne 19.10.2022 žalobkyně b) žalovanému sdělila, že do svého domovského státu dobrovolně nevycestuje, poněvadž chce pokračovat na cestě do Francie, přestože v žádné zemi EU nemá uděleno pobytové oprávnění. Pokud by se žalobkyně b) reálně obávala vážné újmy v důsledku hrozícího návratu do Tuniska, požádala by si nepochybně o azyl hned po svém zadržení v ČR, když už tak neučinila dříve během své cesty přes několik členských států EU. Dále soud podotýká, že v žádné v tranzitní zemi EU se žalobkyně b) se sestrou nesnažily (nejspíše ani neměly v úmyslu) vyhledat odbornou lékařskou pomoc, což by vzhledem k závažnosti a naléhavosti tvrzené nemoci žalobkyně a) bylo přirozené. Mezi takto „opomenutými“ státy byla ČR i Německo, kde se též žalobkyně b) se sestrou neměly v úmyslu obrátit se s žádostí o pomoc k lékařům, jakkoliv úroveň zdravotnictví obou uvedených států je solidní a mezinárodně vyhlášená, což nepodporuje věrohodnost (eventuálně naléhavost) argumentace žalobkyně.

15. Žalobkyně b) nerespektovala právní řád ČR, což vede soud k jednoznačnému závěru o existenci důvodné obavy, že nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. Tento závěr jen potvrzuje předchozí chování žalobkyně b) a z něho lze dovodit důvodnou obavu, že ČR nepředstavuje pro žalobkyni b) cílovou evropskou zemi, proto nebude mít ani zájem dobrovolně přistoupit na spolupráci s českými správními orgány bez přihlídnutí k finanční částce, již žalobkyně b) aktuálně disponuje. Ostatně ve správním řízení a žalobě za cíl své cesty žalobkyně b) označila Francii a Itálii.
16. Hlavním namítaným žalobním bodem, byla skutečnost, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednil zranitelnost žalobkyně a) jako osoby s vážným zdravotním omezením. Zdravotní stav žalobkyně a) však není předmětem tohoto řízení z důvodů uvedených výše. K tomu soud pouze konstatuje, že pokud se týká žalobkyně b), jedná se o dospělou osobu, která nemá vážná zdravotní omezení či vážná onemocnění, proto k ní žalovaný nepřistupoval jako ke zranitelné osobě. Sama žalobkyně b) uvedla do protokolu, že je zdravá a s ničím se neléčí. Z toho důvodu, tak nedošlo k porušení § 3 správního řádu, jak žalobkyně tvrdily a tato žalobní námitka je proto nedůvodná.
17. Žalobkyně rovněž namítaly jejich umístění do ZZC. Žalovaný ale zajistil žalobkyním pobyt v zařízení daného typu v rámci ČR nejvhodnějšího pro přítomnost žen a rodin s nezletilými dětmi [tudíž zranitelných osob v souladu s definicí podle § 2 odst. 1 písm. i) zákona o azylu], což je soudu známo z jeho úřední činnosti. V tomto zařízení je oběma žalobkyním zaručen přístup k pravidelné profesionální lékařské péči, kterou, jsou-li jejich tvrzení z žaloby pravdivá, potřebuje nyní především žalobkyně a). Soud podotýká, že žalobkyně a) doposud nepředložila zdravotní zprávy, ačkoliv tak avizovala již na první straně žaloby v této projednávané věci. S ohledem na uvedené skutečnosti je i tato námitka nedůvodná.
18. K tomu se také váže následující žalobní bod týkající se uložení zvláštního opatření. Soud k tomuto nejprve uvádí, že v § 123b odst. 5 zákona o pobytu cizinců je stanoveno: „*Policie zvláštní opatření za účelem vycestování neuloží, jde-li o nezletilého cizince bez doprovodu nebo o cizince, u něž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu.*“
19. K tomu NSS uvedl v rozsudku ze dne 31.8.2022, č.j. 2 Azs 321/2021-65 „*Jak nicméně vyplývá z výše uvedeného (i z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu), uložení zvláštních opatření namísto zajištění je možné jen tehdy, pokud cizinec bude schopen plnit z toho plynoucí povinnosti a nezavdá svým jednáním důvod k obavě, že by byl uložением zvláštního opatření ohrožen či zmařen výkon daného rozhodnutí (v tomto případě předání do Rumunska). Stěžovatelé přitom sami svým jednáním a svými vyjádřeními popírali účinnost uložení jakéhokoliv zvláštního opatření, které by umožnilo jejich volnější pohyb (konkrétně umístění do pobytového či přijímacího střediska). V protokolu o podání vysvětlení oba opakovaně zřetelně odmítali vrátit se do Rumunska a jasně vyjadřovali úmysl nesetrvat na území České republiky, ale pokračovat ve své cestě do Německa. Stěžovatel a) výslovně uvedl, že „když nás s bratrancem pustíte, tak budeme pokračovat v cestě do Německa“. Skutečnost, že ve svých výpovědích byli stěžovatelé pravdiví, konzistentní a netajili, kam původně mířili, nelze interpretovat jako důkaz jejich spolehlivosti při zvažování uložení mírnějších opatření. Stěžovatelé totiž byli konzistentní i v tom, že nezatajovali svůj úmysl opustit území České republiky a po svém propuštění pokračovat v cestě do Německa. Právě to je přitom důvodem, pro něž nebylo možné přistoupit k uložení mírnějších opatření. Žalovaná pak ve svém rozhodnutí pro dokreslení kontextu rovněž správně poukázala na to, že stěžovatelé přicestovali*

do Evropské unie bez jakýchkoliv dokladů, natož pobytových oprávnění, překračovali hranice států Evropské unie za pomoci převaděčů mimo hraniční přechody a nevyčkali rozhodnutí o svých žádostech o udělení mezinárodní ochrany v Rumunsku. Jak již uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 166/2020 - 54, „u cizinců, kteří postupují obdobně jako stěžovatelé (stanoví si cílovou zemi v Evropské unii, do které se snaží dostat nezákonnými způsoby prostřednictvím převaděčů, kterým za umožnění cesty zaplatí předem sjednanou částku, a přechází státní hranice mimo oficiální hraniční přechody), bude vážné nebezpečí útěku zpravidla dáno“. Žalovaná v rozhodnutí jasně popsala, co považovala z hlediska vážného nebezpečí útěku za podstatné, a proč tedy nemohlo být využito opatření umožňující volnější pohyb. Nelze než uzavřít, že řádně provedla posouzení nezbytnosti trvání zajištění stěžovatele a), čímž vyloučila u obou stěžovatelů možnost jejich umístění do mírnějšího ubytovacího zařízení. Nemožnost využití zvláštních opatření byla v daném případě plně odůvodněna konkrétními individuálními okolnostmi případu, které žalovaná zcela správně vyhodnotila.“ V tomto případě, jak již bylo také uvedeno výše, se jednalo o velmi obdobný případ, když žalobkyně směřují do Francie či Itálie, z důvodu léčby žalobkyně a), proto si v tomto případě dovoluje soud na výše uvedenou argumentaci NSS týkající se uložení mírnějšího opatření plně odkázat.

20. Alternativa v podobě umístění žalobkyně b) v pobytovém středisku nepřipadá v úvahu s ohledem na výše uvedené. Volněji nastavená pravidla pobytových středisek umožňují zde ubytovaným osobám středisko svévolně opustit, což se stává dosti často, jak je soudu rovněž známo z úřední činnosti. Jelikož žalobkyně b) nesouhlasí s návratem do vlasti a chce pokračovat na cestě do Francie, resp. Itálie, nelze její umístění v pobytovém středisku pokládat za postup souladný se zjištěními ze správního řízení. Druhá alternativa v podobě ubytování žalobkyně b) u známé tuniské rodiny v Praze rovněž nepřipadá v úvahu s ohledem na shora zjištěné skutečnosti. Mimo jiné ze dvou důvodů: za prvé by žalobkyně b) v takovýchto poměrech užívala ještě znatelnější volnosti pohybu než v pobytovém středisku, za druhé tuto možnost vyloučila sama žalobkyně b) v protokolu ze dne 19.10.2022 vlastními slovy: „U té tuniské rodiny v Praze už být nemůžeme.“ Z těchto důvodů nelze ani tuto námitku uznat jako důvodnou.
21. Žalobní námitka týkající se opomenutí žalovaného vypořádat se s pravděpodobností realizace správního vyhoštění nebyla soudem rovněž shledána důvodnou. Žalovaný se dle názoru soudu dostatečně vypořádal s realizovatelností správního vyhoštění žalobkyně b) v odůvodnění napadeného rozhodnutí (viz strana 6), kdy se věnoval jednotlivým podmínkám, přičemž realizace především závisí na vydání náhradního cestovního dokladu žalobkyni b) zastupitelským úřadem.
22. K žalobní námitce týkající se délky doby zajištění soud uvádí následující. Pro soudní přezkum je podstatné, zda existovaly právní a skutkové důvody pro zajištění v době rozhodnutí žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a zda žalovaný při stanovení doby zajištění nezneužil správní uvážení nebo nepřekročil jeho meze (viz rozsudek NSS ze dne 19.10.2011 č.j. 1 As 93/2011-79). Věcné důvody pro zvolenou dobu zajištění žalovaný v dostatečné míře uvedl. Určit přesně délku jednotlivých fází přípravy vyhoštění nelze, jelikož je nutná součinnost s příslušným zastupitelským úřadem. Jak správně zdůvodnil žalovaný, délku zajištění ovlivňuje skutečnost, že žalobkyně b) nedisponuje cestovním dokladem, což komplikuje celý proces vyhoštění a tím se prodlužuje i délka zajištění. Tudíž ani tato námitka není dle názoru soudu důvodná.

23. Soud v postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí nenalezl nedostatky, které by byly způsobivé ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a dostatečným způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení odpovídá okolnostem daného případu. Žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval, s čímž se zdejší soud ztotožnil.
24. Závěrem soud konstatuje, že neshledal žádný z žalobkyněmi vytýkaných nedostatků napadeného rozhodnutí a považuje zjištěný stav věci v souladu s ust. § 3 správního řádu i s požadavky kladenými na napadené rozhodnutí dle § 2 odst. 2, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaný také rozhodl a postupoval v souladu s § 124 odst. 1 písm. b), § 174a odst. 1, § 179 zákona o pobytu cizinců a také v souladu s Listinou, Návratovou směrnicí a Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. V souvislosti s tím považuje soud napadené rozhodnutí za přezkoumatelné a zcela v souladu se zákonem.
25. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu ve věci žalobkyně b) zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), jelikož žádnou z žalobních námitek neshledal důvodnou.
26. Z důvodu, že žalobkyně a) byla osobou zjevně neoprávněnou osobou k podání předmětné žaloby, neboť této žalobkyni zjevně nesvědčila žalobní legitimace ve smyslu § 65 s.ř.s. (napadené rozhodnutí jí nebylo adresováno, nebyla účastnicí jemu předcházejícího správního řízení, nebyla tímto rozhodnutím upravena její práva ani povinnosti), nezbylo soudu než žalobu v rozsahu jejího podání odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. c) s.ř.s. (**výrok II. rozsudku**). Soud stran tohoto výroku svého rozsudku ještě dodává, že žalobkyně b) nebyla omezena co do způsobilosti k právním úkonům a žalobkyně a) nebyla pověřena (či zmocněna) k výkonu alespoň některého z práv žalobkyně b).
27. Žalobkyně b) neměla ve věci úspěch a úspěšné žalované nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení dle § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. (**výrok III. rozsudku**).
28. O náhradě nákladů řízení stran žaloby žalobkyně a) bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 3 věta první s.ř.s., podle něhož žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta (**výrok IV. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 29. listopadu 2022

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně